

РЕШЕНИЕ

№ 1424

гр. София, 12.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на шести март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Д.

Членове: Румяна М. Найденова
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Гюлсевер Сали Въззивно гражданско дело № 20221100512739 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258-273 ГПК.

С решение от 27.07.2022 г., постановено по гр. дело №47414/2021 г. по описа на Софийския районен съд, 29 състав, е отхвърлен предявеният от ищцата К. К. отрицателен установителен иск по чл. 439 ГПК за признаване за установено по отношение на ответника „Електрохолд Продажби“ ЕАД, че същата не дължи сумата от 554 лв., за която е издаден изпълнителен лист от 28.04.2014 г. и е образувано изп. дело №3072/2016 г. по описа на ЧСИ М.Б., рег. №838, с район на действие – Софийски градски съд поради погасяване на вземането с изтичане на петгодишния давностен срок.

Срещу решението е постъпила въззивна жалба от ищцата с оплаквания за неправилност и необоснованост на решението. Същата поддържа, че първоинстанционният съд неправилно е приел, че предприетите след прекратяване на делото изпълнителни действия прекъсват давността, тъй като перемпцията настъпва по право и ЧСИ единствено констатира този факт. Заявява, че последното валидно изпълнително действие по делото е от 15.04.2016 г. и петгодишната давност е изтекла на 15.04.2021 г. По изложените съображения се иска отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което предявеният отрицателен установителен иск да бъде уважен. Претендира разноски.

В срока по чл. 263 ГПК не е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемия „Електрохолд Продажби“ ЕАД.

Съдът, като прецени становищата на страните и обсъди представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК, от процесуално легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима.

Съгласно нормата на чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта му - в обжалваната част, като по останалите въпроси той е ограничен от наведените в жалбата оплаквания, с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните - т.1 от Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.дело № 1/ 2013 г. на ОСГТК на ВКС.

При извършена проверка по реда на чл. 269, ал. 1 от ГПК въззивният съд установи, че обжалваното решение е валидно и допустимо. Същото е и правилно, като на основание чл.272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Фактическите и правни констатации на настоящия съд съвпадат с направените от районния съд в атакувания съдебен акт констатации /чл.272 ГПК/. При правилно разпределена доказателствена тежест съобразно нормата на чл.154 от ГПК и изпълнение на задълженията си, посочени в нормата на чл.146 от ГПК, първоинстанционният съд е обсъдил събраните по делото доказателства, изложил е подробни мотиви, като е основал решението си върху приетите от него за установени обстоятелства по делото и съобразно приложимия материален закон. Във връзка с изложените във въззивната жалба доводи настоящата въззивна инстанция намира, че към изложените правни и фактически констатации на първоинстанционния съд следва да се добави и следното:

Единственото оплакване във въззивната жалба е по въпроса дали изпълнителните действия, предприети от ЧСИ след настъпила перемпция, са валидни, респективно годни да прекъсват общата погасителна давност.

На съда е служебно известно, че по този въпрос е образувано тълкувателно дело № 2/2023 г. за приемане от Общото събрание на Гражданската и Търговската колегии (ОСГТК) на ВКС, в следния смисъл: *„Погасителната давност прекъсва ли се от изпълнително действие, извършено по изпълнително дело, по което е настъпила перемпция?“*

Същовременно на съда е служебно известна практиката на ВКС по Тълкувателно решение №8/2014 г. по т. дело № 8/2013 г. по описа на ОСГТК на ВКС, съгласно която при образувано тълкувателно дело пред Върховния касационен съд по обуславящ правен въпрос производството по висящо дело може да се спира само в касационната инстанция на основание чл.292 ГПК, а не и във въззивната и първата инстанция.

Предвид изложеното настоящата въззивна инстанция дължи произнасяне по въпроса и като цяло по материалноправния спор по същество въз основа на закона и вътрешното си убеждение.

Съгласно чл. 116, б. "в" ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на действия за принудително изпълнение на вземането. В т.10 на ТР № 2 от 2015 г. по т. дело № 2 по описа за 2013 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ прекъсва давността и от предприемането на последното принудително действие започва да тече нова давност. С Тълкувателно решение № 3 от 28.03.2023 г. на ВКС по тълк. д. № 3/2020 г., ОСГТК беше прието, че докато е траел изпълнителният процес относно вземанията по образувани преди обявяването на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по т. д. № 2/2013 г., ОСГТК на ВКС, изпълнителни дела, давност за тези вземания не е текла. За тях давността е започнала да тече от 26.06.2015 г., от когато е обявено за загубило сила ППВС № 3/1980 г.

Това правно положение се прилага и остава валидно независимо от настъпила по делото перемпция по смисъла на чл. 433, ал.1, т.8 ГПК. Това е така тъй като новата давност започва да тече от последното ѝ прекъсване с надлежно извършено изпълнително действие или признание на вземането от длъжника. Перемпцията е без правно значение за давността и когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ. След като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ - той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново - отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело. Във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ. Служебното задължение на съдебния изпълнител и обезсилването на предприетите изпълнителни действия, като законни последици на перемпцията, не се съотнасят към основанията по чл.116, б."в" от ЗЗД.

Давността се спира или прекъсва само при изрично предвидените от закона случаи. В рамките на изпълнителния процес, нова давност започва да тече от последното ѝ прекъсване с надлежно извършено изпълнително действие, независимо от настъпилата перемпция и образуване на ново изпълнително дело или не от страна на частния съдебен изпълнител. Образуването или необразуването на ново изпълнително дело при наличие на молба от страна на вискателя за предприемане на конкретно изпълнително действие в рамките на специфичен изпълнителен способ може да има за последица единствено ангажиране на дисциплинарната отговорност на компетентния орган, съгласно уредбата на ЗЧСИ, но неговото бездействие не може да има негативно отражение върху правата на вискателя.

В постановената след приемането на тълкувателното решение съдебна практика на ВКС по чл.290 ГПК се приема, че ако искането за предприемане на изпълнително действие е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, независеща от волята на кредитора/ вискателя,

давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. Давността не се прекъсва веднъж с искането и още веднъж с предприемането на поисканото действие, т.е. прекъсването е едно- с предприемането на действието, но считано от искането /в този смисъл решение №37 от 24.02.2021г., гр.д. №1747/2020г., ВКС, IV г.о./. С решение №3 от 04.02.2022г., гр.д. №1722/2021г., ВКС, IV г.о. е прието, че „валидно изпълнително действие“ по смисъла на горесцитираното тълкувателно решение, означава действие за принудително събиране на паричното притежание, предприето от съдебния изпълнител по редовна молба за изпълнение, т.е. по молба, в която вискателят е посочил изпълнителен способ за осребряване на имуществото на длъжника или е възложил това на ЧСИ /чл.18 ЗЧСИ/, вкл. и когато нередовността е била поправена в срок.

Също така следва да се има предвид, че, съгласно последователната практика на ВКС давност не тече, ако кредиторът е поискал извършване на изпълнителни действия, но съдебният изпълнител бездейства и не предприема изпълнение по различни причини, независещи от волята на кредитора, в това число и когато при нередовност не приложи правилата на чл.129 ГПК. /Решение № 118 от 7.07.2022 г. на ВКС по гр. д. № 4063/2021 г., III г. о./

В настоящия случай последното изпълнително действие, което прекъсва давността, както правилно е приел първоинстанционният съд, е от 23.04.2018 г. – молба за налагане на заповед върху движимите вещи на длъжника. Видно от така изложеното, в периода от датата на молбата до предявяване на исковата молба не е изтекъл петгодишният срок.

За пълнота следва да се добави и това, че макар поначало предявяването на отрицателен иск да не прекъсва давността, в хипотезата на чл. 439 ГПК следва да се приеме, че давността за вземането се прекъсва с предявяването на иска, тъй като в разглежданата хипотеза предявяването на отрицателния установителен иск от длъжника, че вземането е погасено по давност, при поддържано от ответника насрещно възражение за неизтекъл давностен срок, е действие прекъсващо давността, защото след предявяването му кредиторът не може да противопостави насрещен положителен или осъдителен иск със същия предмет, нито (в общия случай) да предприема действия за принудително изпълнение. Прекъсването е под условие – ако с влязло в сила решение отрицателният установителен иск бъде отхвърлен (по арг. от чл.116, б. „б“ вр. с чл.117, ал.2 ЗЗД) /решение № 257 от 30.04.2020, постановено по к. гр. дело № № 694 по описа за 2019 година на ВКС, III г.о./.

Видно от представените по делото писмени доказателства между отделните изпълнителни действия, предприети от съдебния изпълнител, които имат значение за спирането или прекъсването на давността, в нито един момент не е изтекла петгодишна погасителна давност по чл. 117, ал. 2 ЗЗД. Следователно искът на ищцата, основан на изтичане на петгодишния давностен срок, се явява неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

При съвпадение на крайните изводи на двете съдебни инстанции, обжалваното първоинстанционно решение следва да бъде потвърдено, а

подадената въззивна жалба следва да бъде оставена без уважение.

По разноските:

При този изход от спора и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК право на разноси има въззиваемата страна, в чиято полза следва да се присъди сумата от 100 лв. – юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция, определено от съда на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ в сила от 01.01.2006 г.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 27.07.2022 г., постановено по гр. дело №47414/2021 г. по описа на Софийския районен съд, 29 състав в цялост.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, вр. чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ в сила от 01.01.2006 г. К. Д. К., ЕГН *****, с адрес: гр. София, ул. **** да заплати на „Електрохолд Продажби“ ЕАД / с предишно наименование „ЧЕЗ Електро България“ АД/, ЕИК 175133827, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Цариградско шосе“, бл. **** **сумата от 100 лв. /сто лева/**, представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване по аргумент от чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____